

Mexico 1994 - de tequilacrisis

De Mexicaanse crisis die eind 1994 uitbrak staat ook wel bekend als de tequilacrisis. In 1993 zou het vrijhandelsakkoord NAFTA in werking treden. Mexico had zijn munteenheid gekoppeld aan de dollar met een zogeheten 'crawling peg'. Dit hield in dat overheidsinterventie de wisselkoers binnen een nauwe bandbreedte hield, waarbij de bovenkant van de bandbreedte elke dag verhoogd werd met een van tevoren aangekondigde hoeveelheid. De peso devalueerde langzaam, maar in reële termen nam de peso in waarde toe. Dit droeg bij aan het groeiende tekort op de handelsbalans van Mexico van 6 mld dollar in 1989 naar 20 mld dollar in 1993. Dit tekort werd gefinancierd met een flinke toename van kortetermijnschulden in buitenlandse valuta – vooral dollars – en ondertussen leidde het monetaire beleid van de Mexicaanse centrale bank tot een scherpe toename van de buitenlandse tegoeden.

In 1994 kwam de koppeling met de dollar onder druk te staan door politieke onrust, onder meer als gevolg van de moord op een hervormingsgezinde presidentskandidaat, en een hogere rentestand in de Verenigde Staten. De grote hoeveelheid kortetermijnschuld in dollars kon niet worden gereduceerd door een devaluatie van de peso, maar alleen door deze schuld af te waarden. Toch devalueerde de Mexicaanse overheid op 20 december 1994 de peso. De devaluatie was 15%, terwijl experts het dubbele voorstelden. De daaropvolgende financiële crisis bracht de Mexicaanse overheid in grote liquiditeitsproblemen: de rente liep op naar 75%, en zorgde voor een diepe recessie: de economie stortte in 1995 met 7% in. Ook sloeg de crisis over naar Argentinië.

Om de belangen van Amerikaanse schuldeisers te beschermen en om politieke onrust in een buurland te voorkomen besloot de Amerikaanse overheid tot een reddingsactie. Deze slaagde echter niet in één keer. Op 2 januari 1995 kwam er een reddingspakket van 18 mld dollar. De helft hiervan kwam van de Amerikaanse overheid, de andere helft van andere overheden en private banken. De crisis nam desondanks in hevigheid toe en op 12 januari stelde president Clinton een reddingspakket met een waarde van 40 mld dollar voor. Op 31 januari had Mexico snel geld nodig om een faillissement te voorkomen, maar het Amerikaanse congres wilde het reddingspakket niet goedkeuren. De regering stelde daarop een pakket voor met 20 mld dollar overheidsgeld, 18 mld van het IMF en 13 mld van de Bank for International Settlements en andere commerciële banken. Er kwam snel een macro-economisch aanpassingsprogramma in Mexico tot stand. Door het overheidsgeld uit het zogeheten Exchange Stabilization Fund te halen, kon een stemming in het Amerikaanse congres worden vermeden. Dit hielp de peso te stabiliseren op 6 peso per dollar en er kwam een einde aan de crisis. In 1997 betaalde Mexico de Verenigde Staten alle leningen terug.